

**Sprawozdanie z konferencji poświęconej konsultacjom społecznym
Indykatywnego wykazu indywidualnych projektów kluczowych, w tym dużych dla
PO Infrastruktura i Środowisko w zakresie ochrony środowiska**

Temat: Konferencja konsultacyjna Indykatywnego wykazu indywidualnych projektów kluczowych, w tym dużych dla PO Infrastruktura i Środowisko z zakresu środowiska.

Organizacja: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego (Departament Koordynacji Programów Infrastrukturalnych), Ministerstwo Środowiska, (Departament Funduszy Ekologicznych).

Lokalizacja: Centrum Konferencyjno-Szkoleniowe Uniwersytetu Gdańskiego, Sopot, ul. Piaskowa 9.

Data: 20 kwietnia 2007 roku

Przedmiotem niniejszego sprawozdania jest opis przebiegu konferencji konsultacyjnej Indykatywnego wykazu indywidualnych projektów kluczowych, w tym dużych dla PO Infrastruktura i Środowisko z zakresu środowiska, która odbyła się w Sopocie w dniu 20 kwietnia 2007 roku.

W przedmiotowej konferencji konsultacyjnej wzięło udział ponad 130 osób (lista obecności w załączeniu). Uczestnicy konferencji reprezentowali takie instytucje jak: ministerstwa, urzędy marszałkowskie, urzędy wojewódzkie, urzędy gmin, urzędy miast, sejmiki, regionalne zarządy gospodarki wodnej, wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, uczelnie wyższe, organizacje pozarządowe w tym ekologiczne.

Uczestników konferencji konsultacyjnej powitał Rektor Uniwersytetu Gdańskiego dr hab. Andrzej Ceynowa. Konferencję prowadził Janusz Mikuła, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego przy współudziale Aleksandry Malarz Zastępcy Dyrektora Departamentu Funduszy Ekologicznych w Ministerstwie Środowiska oraz Jarosława Orlińskiego, Zastępcy Dyrektora Departamentu Koordynacji Programów Infrastrukturalnych.

Minister Janusz Mikuła poinformował, iż konferencja konsultacyjna Indykatywnego wykazu indywidualnych projektów kluczowych, w tym dużych dla PO Infrastruktura i Środowisko z zakresu środowiska poświęcona jest następującym priorytetom: gospodarka wodno-ściekowa, gospodarka odpadami i rekultywacja terenów oraz ochrona przeciwpowodziowa. Minister Janusz Mikuła poinformował również, że 11 kwietnia 2007 r. odbyła się w Warszawie konferencja konsultacyjna w zakresie infrastruktury transportowej w ramach POIiŚ, natomiast 16 kwietnia 2007 r. odbyły się w Krakowie konsultacje społeczne w zakresie infrastruktury energetycznej, bezpieczeństwa zdrowotnego, kultury oraz szkolnictwa wyższego.

Minister Janusz Mikuła omówił indykatywny wykaz projektów, informując jednocześnie, iż jest to lista przykładowa projektów, wśród których wyróżniamy projekty duże, stanowiące inwestycje o wartości powyżej 25 mln euro w przypadku środowiska naturalnego oraz 50 mln euro w przypadku innych dziedzin oraz pozostałe projekty kluczowe, stanowiące inwestycje o wartości poniżej 25 mln euro w przypadku środowiska naturalnego oraz poniżej 50 mln euro

w przypadku innych dziedzin. Indykatory wykaz projektów indywidualnych został podzielony na projekty podstawowe przeznaczone do realizacji w pierwszej kolejności dzięki rezerwacji środków na ich pokrycie w ramach alokacji programu operacyjnego oraz na projekty rezerwowe, które mogą zostać zrealizowane poprzez włączenie do wykazu projektów podstawowych w momencie usunięcia z wykazu innego projektu podstawowego. Realizacja projektów znajdujących się na liście podstawowej uzależniona jest od spełnienia przez projekt wymogów formalnych i merytorycznych dotyczących przygotowania odpowiedniej dokumentacji i gotowości do wdrożenia, zgodnych z kryteriami zatwierdzonymi przez Komitet Monitorujący oraz wniosku o dofinansowanie wraz wymaganymi załącznikami (m.in. studium wykonalności, prognoza oceny oddziaływania na środowisko).

Ponadto projekty na liście indykatoryjnej mogą już w tym roku otrzymać wsparcie z rezerwy budżetowej po podpisaniu pre-umowy dotyczącej przygotowania projektów do realizacji, które będą zobowiązywać beneficjenta do terminowego i prawidłowego przygotowania projektów do realizacji. Beneficjent będzie monitorowany w zakresie tempa i zaawansowania realizacji projektów.

Minister Janusz Mikoła poinformował również, że na liście projektów indykatoryjnych PO Infrastruktura i Środowisko znalazło się 421 projektów o łącznym całkowitym koszcie 47,2 mld euro, w tym 180 projektów dużych na liście podstawowej oraz 54 na liście rezerwowej na łączną kwotę 41,6 mld euro oraz 130 projektów kluczowych na liście podstawowej i 57 na liście rezerwowej na łączną kwotę 5,6 mld euro. Projekty kluczowe POIiŚ w obszarze środowiska obejmują 126 projektów w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na kwotę 5,7 mld euro, 43 projekty w zakresie gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi na kwotę 2,4 mld euro oraz 17 projektów w zakresie zarządzania zasobami i przeciwdziałania zagrożeniom środowiska na kwotę 1,9 mld euro.

Minister Janusz Mikoła poinformował, że uczestnicy konferencji konsultacyjnej, którzy zamierzają zgłosić uwagi do zamieszczonych na liście projektów, nowe propozycje projektów lub korekty do wcześniej zgłoszonych projektów, proszeni są o wypełnienie formularza zgłaszania uwag do Indykatoryjnego wykazu indywidualnych projektów kluczowych, w tym dużych dla PO Infrastruktura i Środowisko. Uwagi i wnioski zgłoszone przez uczestników konferencji konsultacyjnej zostaną przekazane do Instytucji Pośredniczącej tj. Ministerstwa Środowiska. Odpowiedzi na zgłoszone postulaty zostaną udzielone podczas drugiej części konferencji, na stronach internetowych Ministerstwa Rozwoju Regionalnego oraz w bezpośredniej korespondencji.

Jarosław Orliński, Zastępca Dyrektora Departamentu Koordynacji Programów Infrastrukturalnych w MRR dokonał ogólnej prezentacji w zakresie istoty Indykatoryjnego wykazu indywidualnych projektów kluczowych, w tym dużych dla PO Infrastruktura i Środowisko w sektorze środowiska (prezentacja w załączeniu), informując, iż indykatoryjny wykaz jest dodatkowym, krajowym dokumentem do POIiŚ, dotyczącym najważniejszych inwestycji planowanych do realizacji w ramach programu. Powyższy wykaz zawiera projekty indywidualne, określone w programie operacyjnym, zgłaszane przez beneficjentów wskazanych w programie. Indykatoryjny wykaz indywidualnych projektów kluczowych, w tym dużych dla POIiŚ został zatwierdzony przez Radę Ministrów 27 lutego 2007 r. Lista projektów obejmujących projekty centralne oraz regionalne jest narzędziem prowadzenia skoordynowanej polityki rozwoju regionalnego. Stanowi ona alternatywny system dla trybu konkursowego i możliwości wstępnego zarezerwowania środków na konkretne inwestycje. Dodatkowym bodźcem związanym z potrzebą realizacji projektów indywidualnych w tym dużych jest organizacja przez Polskę mistrzostw Europy w piłce nożnej EURO 2012.

Indykatywne wykazy indywidualnych projektów kluczowych powstały w formie listy tzw. projektów kluczowych, w tym projektów dużych, które są przewidywane do realizacji w ramach tego programu. Projekty kluczowe stanowią przedsięwzięcia inwestycyjne, których realizacja jest istotna z punktu widzenia osiągnięcia zakładanych wskaźników rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, danego sektora bądź województwa. Wśród projektów kluczowych znajdują się projekty podstawowe, przeznaczone do realizacji w pierwszej kolejności dzięki rezerwacji środków na ich pokrycie w ramach programu operacyjnego, w tym projekty duże, czyli inwestycje o wartości powyżej 25 mln euro w przypadku środowiska naturalnego, oraz 50 mln euro w przypadku innych dziedzin, jak również pozostałe projekty kluczowe, stanowiące inwestycje o wartości poniżej 25 mln euro w przypadku środowiska naturalnego oraz poniżej 50 mln euro w przypadku innych dziedzin.

Ponadto Dyrektor Jarosław Orliński poinformował, że Rada Ministrów zobowiązała Ministerstwo Rozwoju Regionalnego do przeprowadzenia konsultacji społecznych indykatywnego wykazu indywidualnych projektów. Odbývają się one w następujących formach: poprzez stronę internetową MRR, w bezpośredniej korespondencji oraz poprzez konferencje konsultacyjne. Zgodnie z harmonogramem prac nad wykazem projektów, konsultacje społeczne w sektorze środowiska odbywają się w terminie od 1 marca 2007 r. do 23 kwietnia 2007 r. Następnie zostanie stworzony ostatecznie zweryfikowany wykaz projektów, który MRR przekaże do końcowej akceptacji Rady Ministrów w maju 2007 r.

Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006 r. określa podstawowe tryby wyboru projektów. Przewidziano tryb indywidualny i konkursowy. Komitet Monitorujący przyjmuje kryteria oceny projektów dla POIiŚ. Kryteria wyboru projektów będą stanowić załącznik do uszczegółowienia osi priorytetowych programu operacyjnego (podlegać one będą również konsultacjom społecznym. Na kryteria wyboru projektów będą się składać kryteria dostępu obejmujące formalne wymogi jakie projekt musi spełnić, określające czy beneficjent kwalifikuje się w danej osi priorytetowej oraz czy koszty zapisane są kosztami kwalifikowalnymi. Dyrektor Jarosław Orliński poinformował ponadto, że nie przewiduje się trybu konkursowego, czyli oceny merytorycznej, punktowej. Sprawdzanie projektów będzie oparte na zasadzie zero-jedynkowej. MRR będzie prowadziło starania, aby powstał Pre-komitet Monitorujący, który mógłby wstępnie zapoznać się z kryteriami oraz je zatwierdzić.

Ponadto istnieje możliwość podpisywania przez beneficjentów umów wstępnych (pre-umów) dotyczących przygotowania projektu do realizacji, do których dołączane będą karty realizacji projektu, znajdujące się w Wytycznych MRR w zakresie jednolitego systemu zarządzania i monitoringu projektów indywidualnych. Powyższy system będzie monitorowany przez MRR. W sierpniu br. planowane jest dokonanie wyboru firm zewnętrznych, które będą udawać się do beneficjentów w celu dokonania weryfikacji realizacji projektów. Dla projektów powyżej 25 mln euro istnieje możliwość korzystania z usług doradczych, finansowanych z Inicjatywy JASPERS.

Jarosław Orliński poinformował, iż dla Indykatywnego wykazu indywidualnych projektów dużych dla PO Infrastruktura i Środowisko obecnie przeprowadzana jest prognoza oddziaływania na środowisko. Wykonawcą prognozy oddziaływania na środowisko jest firma Proeko Sp. z o.o. wyłoniona 12 marca 2007 r. w trybie zamówienia publicznego. Badanie ankietowe wśród beneficjentów wskazanych w wykazie indywidualnych projektów dużych odbywało się do połowy kwietnia 2007 r. Obecnie trwa proces weryfikacji ankiet związanych z oceną oddziaływania na środowisko. Natomiast konsultacje społeczne prognozy

oddziaływania na środowisko, zgodnie z wstępnie planowanym terminem będą trwały do czerwca 2007 r.

Następnie w zastępstwie Agnieszki Bolesty, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Środowiska, Prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku Danuta Grodzicka-Kozak zaprezentowała projekty ujęte w ramach indykatywnego wykazu indywidualnych projektów w sektorze środowiska w zakresie możliwości wsparcia sektora środowiska w ramach PO Infrastruktura i Środowisko, metodologii zgłaszania projektów dla indykatywnego wykazu indywidualnych projektów kluczowych, w tym dużych, zawartości wstępnie zaakceptowanego przez Radę Ministrów wykazu projektów dla sektora środowiska oraz sposobu zgłaszania propozycji projektów do umieszczenia w wykazie (prezentacja w załączeniu).

Prezes Danuta Grodzicka-Kozak poinformowała, że istnieje możliwość wsparcia sektora środowiska w ramach POliŚ w następujących osiach priorytetowych:

- Oś priorytetowa I – Gospodarka wodno-ściekowa,
- Oś priorytetowa II – Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi,
- Oś priorytetowa III – Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska,
- Oś priorytetowa IV – Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska,
- Oś priorytetowa V – Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych.

Następnie Prezes Danuta Grodzicka-Kozak scharakteryzowała wszystkie osie priorytetowe w sektorze środowiska, informując o działaniach w ramach priorytetów, przykładowych rodzajach projektów oraz rodzajach beneficjentów.

Ponadto poinformowała, że indykatywny wykaz indywidualnych projektów kluczowych pozwala na określenie i skoordynowanie najważniejszych inwestycji, które będą realizowane przy wykorzystaniu funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności. Zamieszczenie projektów w wykazie stanowi alternatywny dla konkursu sposób wyboru projektów do wsparcia w ramach programu operacyjnego. Zamieszczenie projektu na liście nie oznacza jego automatycznej akceptacji do dofinansowania. W celu uzyskania dofinansowania niezbędne będzie przedłożenie wymaganych dokumentów i spełnienie kryteriów oceny (formalnych, merytorycznych oraz gotowości). Decyzja w sprawie zaakceptowania projektów będzie podejmowana przez Komisję Europejską dla projektów o wartości powyżej 25 mln euro, lub przez Ministerstwo Środowiska dla projektów o wartości poniżej 25 mln euro.

Lista pytań i sugestii zgłoszonych przez uczestników konferencji:

Na spotkaniu zostało przekazanych 40 pytań w formie pisemnej oraz kilka wystąpień ustnych, także przekazano stanowiska w formie pisemnej od: Marszałka Województwa Lubuskiego, Międzygminnego Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami MASTER w Tychach, Urzędu Miejskiego w Konstantynowie Łódzkim oraz Miejskiego Przedsiębiorstwa Wód i Kanalizacji S.p. z o.o. we Włocławku.

Poniżej lista pytań zadanych ustnie przez uczestników konferencji

Lp.	Instytucja	Treść zapytania	Stanowisko Ministerstwa Środowiska
1.	Urząd Miasta Trzebinia	Wniosek o uwzględnienie projektu pn. <i>Rekultywacja zbiornika odpadów niebezpiecznych i szkodliwych po zakładach „Górka” w Trzebini</i> w IPI	Projekt zostanie zgłoszony przez Ministerstwo Środowiska do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego jako propozycja do uwzględnienia w Indykатыwnym Wykazie Projektów Kluczowych, w tym Dużych.
2.	Zielonogórskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o.	1. Czy IPI jest listą zamkniętą i do kiedy można składać wnioski. 2. Wniosek o umieszczenie II fazy przedsięwzięcia przygotowywanego przez ZWiK Sp. z o.o.	<u>Ad.1.</u> Wnioski można było składać do dnia 23 kwietnia 2007 r. Wytyczne MRR przewidują możliwość składania dodatkowych projektów w trybie konkursowym w terminach wyznaczonych przez Instytucję Pośredniczącą <u>Ad. 2.</u> Przedsięwzięcie pn. <i>Gospodarka ściekowa na terenie Zielonej Góry - II etap</i> zostało umieszczone w roboczej wersji <i>Indykатыwnego wykazu</i> . Projekt zostanie zgłoszony przez Ministerstwo Środowiska do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego jako propozycja do uwzględnienia w Indykатыwnym Wykazie Projektów Kluczowych, w tym Dużych.
3.	WFOŚiGW w Poznaniu	Miasto Poznań zgłosiło do FS projekt „ <i>System gospodarki odpadami dla miasta Poznania</i> ” uwzględniający m.in. budowę instalacji termicznego unieszkodliwiania odpadów. W indykатыwnym wykazie ww. instalacja została wyodrębniona jako projekt oddzielny. Czy instalacja termiczna została wyodrębniona jako element wyodrębnienia wszystkich instalacji termicznych w Polsce? Co wówczas musi zrobić beneficjent i jaka była intencja tego wyodrębnienia?	Budowa regionalnych i ponadregionalnych zakładów termicznego unieszkodliwiania odpadów została przewidziana w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami. Ponieważ w chwili przygotowywania listy nie było przesądzone, czy w ramach projektu <i>System gospodarki odpadami dla Miasta Poznania</i> uwzględniona zostanie również budowa zakładu termicznego unieszkodliwiania odpadów, na liście umieszczono dwa projekty. Z uwagi na fakt, iż w trakcie konsultacji potwierdzone zostało, iż projekt <i>System gospodarki odpadami dla Miasta Poznania</i> przewiduje budowę instalacji do termicznego unieszkodliwiania odpadów, w zweryfikowanej wersji Indykатыwnego Wykazu Projektów Kluczowych, w tym Dużych, oba zadania zostaną umieszczone <u>jako jeden projekt</u> .
4.	Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie	I. Z czego wynika dysproporcja w ilości projektów umieszczonych w IPI pomiędzy poszczególnymi województwami. Dlaczego uwzględniono tak mało projektów z województw Polski wschodniej? II. Wniosek o uwzględnienie w IPI następujących projektów: 1. Poprawa gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta Dębica; 2. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej miasta Krosna; 3. Rozbudowa i remont oczyszczalni w Leżajsku; 4. Zapewnienie prawidłowej gospodarki wodno-	<u>Ad. I.</u> Ilość projektów zgłoszonych z poszczególnych województw zależy tylko i wyłącznie od wnioskodawców. MŚ zamieszcza w IPI wszystkie propozycje projektów, które zgodnie z przekazanymi danymi, spełniają kryteria określone w PO Infrastruktura i Środowisko. Z województw Polski wschodniej napłynęło niewiele propozycji projektów zgodnych z POIiŚ, co jest przyczyną wspomnianej dysproporcji. Niemniej jednak wstępna analiza propozycji dodatkowych projektów, które zostały zgłoszone w trakcie konsultacji społecznych, wskazuje iż przedmiotowa dysproporcja zostanie w znacznym stopniu zredukowana. <u>Ad. II.</u> Projekty 1 - 9 zostały umieszczone w roboczej wersji <i>Indykатыwnego wykazu</i> i zostaną zgłoszone przez Ministerstwo Środowiska do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego jako propozycja do uwzględnienia w Indykатыwnym Wykazie Projektów Kluczowych, w tym

		<p>ściekowej na terenie Przemyśla; 5. Poprawa gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Sanok; 6. Zapewnienie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Ropczyce; 7. Porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w gminach na terenie powiatu kolbuszowskiego; 8. Rozwiązanie problemów gospodarki wodno-ściekowej w mieście i gminie Ustrzyki Dolne; 9. Budowa zakładu zagospodarowania odpadów Kozodrza-Paszczyna; 10. Zbiornik Rudawka Rymanowska i Wisłok (III priorytet). III. Dłaczego w ramach POIiŚ nie zapewniono środków na realizację zadań związanych z wdrożeniem sieci Natura 2000?</p>	<p>Dużych. W przypadku projektu <i>Porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w gminach na terenie powiatu kolbuszowskiego</i> zmieniono zakres rzeczowy projektu ograniczając go do gminy Kolbuszowa (<i>Porządkowanie gospodarki wodno - ściekowej w gminie Kolbuszowa</i>). W Indykатыwnym wykazie projektów kluczowych. w tym dużych zatwierdzonym przez Radę Ministrów w dniu 27.02.07 w grupie projektów rezerwowych III osi priorytetowej w poz. 126 znajduje się inwestycja pn. „Budowa zbiornika przeciwpowodziowego Rudawka Rymanowska na Wisłoku” , której beneficjentem jest RZGW Kraków. Ponadto w ramach konsultacji społecznych Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej zgłosił na Indykатыwny wykaz projekty pn. „Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Wisłok” oraz „Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego w zlewni rzeki Wisłoki”</p> <p><u>Ad. III.</u> W ramach priorytetu V POIiŚ wspierane będą m.in. działania mające na celu zachowanie zagrożonych wyginięciem gatunków oraz różnorodności genetycznej roślin, zwierząt i grzybów oraz przywracania drożności korytarzy ekologicznych, aby umożliwić prawidłowe funkcjonowanie sieci NATURA 2000. Właściwa realizacja zadań ochronnych na terenach obszarów chronionych polskim prawem, takich jak m.in. obszary NATURA 2000 wymaga wsparcia procesów opracowywania planów ochrony, na co przewidziano środki w ramach działania 5.3 POIiŚ. W ramach POIiŚ przewidziano sfinansowanie sporządzenia 100 planów zarządzania dla obszarów Natura 2000. Pozostałe plany zarządzania, nie zaplanowane do sporządzenia w ramach realizacji priorytetu V POIiŚ, zostaną sfinansowane ze środków krajowych, tzn. z funduszy celowych (Narodowy i Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz EkoFundusz) lub z budżetu Państwa. Już obecnie w ten sposób finansowane są prace przygotowawcze, w tym inwentaryzacyjne dla przygotowania planów zarządzania dla obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000.</p>
5.	Gmina Gniewino	Wniosek o uwzględnienie w IPI przedsięwzięcia pn. „Ochrona Morza Bałtyckiego poprzez kompleksowe rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej w gminie Gniewino”.	Projekt uwzględniono w roboczej wersji <i>Indykатыwnego wykazu</i> . Projekt zostanie zgłoszony przez Ministerstwo Środowiska do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego jako propozycja do uwzględnienia w Indykатыwnym Wykazie Projektów Kluczowych, w tym Dużych.
6.	WFOŚiGW w Gdańsku	Przekazanie listy projektów, które zostały umieszczone w Indykатыwnym wykazie indywidualnych projektów kluczowych, w tym dużych. Przedstawiona lista zawiera zaktualizowane dane dot. realizacji orientacyjnego kosztu przedsięwzięcia oraz beneficjenta jak również nowe propozycje projektów.	Wszystkie proponowane zmiany zostały uwzględnione w roboczej wersji <i>Indykатыwnego wykazu</i> i zostaną zgłoszone przez Ministerstwo Środowiska do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego jako propozycja do uwzględnienia w Indykатыwnym Wykazie Projektów Kluczowych, w tym Dużych.

7.	Prezydent Słupska	Pytanie dotyczy przyczyn dysproporcji w ilości projektów uwzględnionych w <i>Indykatywnym wykazie</i> pomiędzy częścią koszalińską a słupską Pomorza Środkowego.	Ilość projektów zgłoszonych z poszczególnych województw zależy tylko i wyłącznie od wnioskodawców. MŚ zamieszcza w IPI wszystkie propozycje projektów, które zgodnie z przekazanymi danymi, na etapie wstępnej kwalifikacji spełniają kryteria określone w PO „ <i>Infrastruktura i Środowisko</i> ”. Po przygotowaniu wymaganej dokumentacji wszystkie projekty będą oceniane na podstawie kryteriów oceny uwzględniających kwestie stopnia przyczyniania się do wypełnienia celów danego priorytetu oraz gotowości do realizacji. Kolejność zatwierdzania projektów będzie uwarunkowana zadeklarowanym w wykazie harmonogramem ich realizacji oraz stopniem gotowości.
8.	WFOŚiGW w Gdańsku	Proszę o przedstawienie procedury przyjmowania projektów kluczowych, w tym dużych po ustaleniu przez RM Indykatywnego wykazu indywidualnych projektów, w tym dużych (dotyczy to projektów przygotowywanych, których rozpoczęcie planowane jest na lata 2008-2009).	Indykatywny wykaz indywidualnych projektów kluczowych, w tym dużych dla sektora środowiska przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 27 lutego 2007 r. został opracowany na podstawie: propozycji projektów zgłoszonych do dofinansowania z Funduszu Spójności w latach 2004-2006, propozycji projektów zidentyfikowanych przez planowane dla danego priorytetu Instytucje Wdrażające (NFOŚiGW, WFOŚiGW oraz KZGW), propozycji projektów zgłoszonych bezpośrednio przez potencjalnych beneficjentów oraz analizy potrzeb inwestycyjnych wynikających z dokumentów strategicznych dla danego sektora (np. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010 – zakłady termicznego unieszkodliwiania odpadów). W ramach konsultacji społecznych przedmiotowego wykazu zweryfikowane i zaktualizowane zostały informacje o projektach już umieszczonych na liście, w szczególności pod względem ich kwalifikowalności do wsparcia w ramach PO „ <i>Infrastruktura i Środowisko</i> ” oraz prowadzono nabór propozycji dodatkowych projektów. Zgodnie z procedurą ustaloną przez MRR, w ramach konsultacji społecznych propozycje dodatkowych projektów zgłaszane były drogą pisemną lub elektroniczną do MRR, a następnie przez MRR do MŚ lub bezpośrednio do MŚ. Propozycje nowych projektów do uwzględnienia w <i>Indykatywnym wykazie</i> mogły być zgłaszane w ramach konsultacji społecznych do dnia 23 kwietnia br. Po rozpatrzeniu zgłoszonych propozycji Ministerstwo Środowiska umieści w roboczej wersji <i>Indykatywnego wykazu</i> wszystkie zgłoszone przedsięwzięcia, które spełniają kryteria POiŚ i zgłosi je do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego jako propozycja do uwzględnienia w Indykatywnym Wykazie Projektów Kluczowych, w tym Dużych. Po zakończeniu procesu konsultacji <i>Indykatywny wykaz</i> zostanie ostatecznie zatwierdzony przez Radę Ministrów.

9.	Gmina Sierakowice	Z woj. pomorskiego, w <i>Indykatywnym wykazie</i> zamieszczonych pięć projektów, wszystkie z pasa nadmorskiego, natomiast brak z głębi województwa. Czy istnieje szansa wsparcia dla projektów realizowanych poza aglomeracjami miejskimi w gminach wiejskich? Przykładem takiego projektu jest wspólna inicjatywa gmin Sierakowice i Sulęczyzna dotycząca uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej rzek Słupi i Łupawy?	Jeżeli gmina wiejska znajduje się w aglomeracji o wartości RLM powyżej 15.000 oraz spełnia kryterium koncentracji - 120 osób na kilometr nowo wybudowanej sieci, to przy spełnieniu innych warunków nie dotyczących profilu gminy, projekt przez nią zgłoszony może być realizowany w ramach POIiŚ. Przedsięwzięcie pn. <i>Uporządkowanie gospodarki wodno - ściekowej zlewni rzek Słupi i Łupawy na terenie gmin Sierakowice i Sulęczyzna</i> zostało uwzględnione w roboczej wersji <i>Indykatywnego wykazu</i> i zostanie zgłoszone przez Ministerstwo Środowiska do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego jako propozycja do uwzględnienia w Indykatywnym Wykazie Projektów Kluczowych, w tym Dużych.
10.	Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Warszawie	Integracja i koordynacja realizacji zadań ujętych w różnych osiach priorytetowych obejmujących gospodarowanie zasobami wodnymi jest kluczem do uzyskania efektu akcesyjnego. Oznacza to konieczność realizacji tzw. „miękkiego projektu”, uwzględniającego problemy w dziedzinie gospodarki wodnej: - Zdefiniowanie możliwości scenariuszy po stronie potrzeb i możliwości, a następnie określenia optymalnych sposobów pokrycia tych potrzeb, - Rozważenia niezbędnych pojemności retencji zbiornikowej i gdzie ona powinna się znajdować, - Ochrona przed powodzią i łagodzenie skutków suszy z uwzględnieniem częstotliwości zdarzeń ekstremalnych, - Koordynacja działań w gospodarce wodnej z gospodarką narodową w celu spełnienia jej nadrzędnych celów, - Uwarunkowania wynikające z obszarów „Natura 2000”.	Priorytet III - <i>Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska</i> zostanie uzupełniony o możliwość finansowania przygotowania planów gospodarowania wodami i programów działań. W planach gospodarowania wodami i programach działań zostaną zawarte wszystkie działania, które pozwolą zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną na osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego wód do 2015 roku. Przedmiotowe zagadnienie zostało zaproponowane przez Komisję Europejską w trakcie negocjacji PO „Infrastruktura i Środowisko” i zostało zaakceptowane przez stronę polską.
11.	Sądeckie Wodociągi Sp. z o.o.	Dlaczego w Indykatywnym wykazie indywidualnych projektów kluczowych, w tym dużych dla POIiŚ przy projekcie umieszczonym w poz. 17 „Modernizacja i rozbudowa systemu gospodarki wodno-ściekowej miasta Nowego Sącza z przyległymi terenami gmin ościennych” w pozycji „orientacyjny koszt” widnieje kwota 51,22 mln euro, natomiast w zaktualizowanym wniosku przesłanym do Komisji Europejskiej w	Aktualizacja przedmiotowego wniosku była przeprowadzona po zaakceptowaniu przez RM <i>Indykatywnego wykazu</i> . W wyniku konsultacji społecznych wartość projektu została skorygowana.

		dniu 27.02.2007 r. jest kwota netto 52,969 mln euro, a całkowity koszt projektu 64,142 mln euro.	
12.	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	<p>1. Jakie czynniki zdecydowały o wyborze wniosków, jakie procedury, rankingi zostały zastosowane przy tworzeniu wykazu?</p> <p>2. Czy przedstawiony wykaz rzeczywiście odzwierciedla aktualne potrzeby wnioskodawców w poszczególnych województwach, ich możliwości finansowania projektów oraz zapewnia optymalną realizację celów ogólnych w dokumentach programowych?</p> <p>3. Czy przewiduje się w priorytecie I i II ogłoszenie procedury konkursowej?</p>	<p><u>Ad.1.</u> Indykatywny wykaz indywidualnych projektów kluczowych, w tym dużych dla sektora środowiska przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 27 lutego 2007 r. został opracowany na podstawie: propozycji projektów zgłoszonych do dofinansowania z Funduszu Spójności w latach 2004-2006, propozycji projektów zidentyfikowanych przez planowane dla danego priorytetu Instytucje Wdrażające (NFOŚiGW, WFOŚiGW oraz KZGW), propozycji projektów zgłoszonych bezpośrednio przez potencjalnych beneficjentów oraz analizy potrzeb inwestycyjnych wynikających z dokumentów strategicznych dla danego sektora (np. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010 – zakłady termicznego unieszkodliwiania odpadów). W ramach konsultacji społecznych przedmiotowego wykazu zweryfikowane i zaktualizowane zostały informacje o projektach już umieszczonych na liście, w szczególności pod względem ich kwalifikowalności do wsparcia w ramach PO „Infrastruktura i Środowisko” oraz prowadzono nabór propozycji dodatkowych projektów. Zgodnie z procedurą ustaloną przez MRR, w ramach konsultacji społecznych propozycje dodatkowych projektów zgłaszane były drogą pisemną lub elektroniczną do MRR, a następnie przez MRR do MŚ lub bezpośrednio do MŚ. Propozycje nowych projektów do uwzględnienia w <i>Indykatywnym wykazie</i> mogły być zgłaszane w ramach konsultacji społecznych do dnia 23 kwietnia br. Po rozpatrzeniu zgłoszonych propozycji Ministerstwo Środowiska umieści w roboczej wersji <i>Indykatywnego wykazu</i> wszystkie zgłoszone przedsięwzięcia, które spełniają kryteria POIiŚ i zgłosi je do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego jako propozycja do uwzględnienia w Indykatywnym Wykazie Projektów Kluczowych, w tym Dużych. Po zakończeniu procesu konsultacji <i>Indykatywny wykaz</i> zostanie ostatecznie zatwierdzony przez Radę Ministrów. Zamieszczenie projektu na liście NIE oznacza jego automatycznej akceptacji do dofinansowania. W celu uzyskania dofinansowania niezbędne będzie przedłożenie wymaganych dokumentów i spełnienie kryteriów oceny (formalnych, merytorycznych oraz gotowości). Po przygotowaniu wymaganej dokumentacji wszystkie projekty będą oceniane na podstawie kryteriów oceny uwzględniających kwestie stopnia przyczyniania się do wypełnienia celów danego priorytetu oraz gotowości do realizacji. Kolejność zatwierdzania projektów będzie uwarunkowana zadeklarowanym w wykazie harmonogramem ich realizacji oraz stopniem gotowości.</p> <p><u>Ad.2.</u> Indykatywny wykaz jest przygotowywany na podstawie zgłoszeń przesyłanych przez zainteresowane podmioty oraz informacji przekazanych przez instytucje zajmujące się przygotowaniem projektów (NFOŚiGW, WFOŚiGW). W związku z powyższym uwzględnia</p>

			<p>ich aktualne potrzeby. W trakcie przygotowania poszczególnych projektów istnieje konieczność opracowania szczegółowych studiów wykonalności przedsięwzięć, które określą możliwości finansowe wnioskodawców oraz ostateczny zakres projektów.</p> <p><u>Ad.3.</u> W priorytetach I ,II oraz III przewidziano możliwość wyboru projektów w drodze konkursów.</p>
13.	NFOŚIGW	<p>1. Proszę o wyjaśnienie co oznacza zasada n+2 dla projektu? 2. Czy wykaz ma charakter zamknięty, nie dopuszczający uzupełnienia o inne projekty (pkt 14 Wytucznych)? 3. Co z projektami, które na obecną chwilę nie są zgodne z POIiŚ, czy wypadną z wykazu na bazie któregoś z etapów oceny? 4. Co dzieje się dalej z takimi projektami, co z zobowiązaniami akcesyjnymi na ich terenie? 5. Na jakiej podstawie prowadzony był dobór przedsięwzięć na wykaz, w tym na część podstawowa i rezerwową? 6. Według jakich kryteriów projekty rezerwowe wybierane będą na listę podstawową? Jakie przewiduje się narzędzia wspierające beneficjentów? 7. Co beneficjentom daje pre-umowa? Co w sytuacji, gdy w ciągu 3-mcy dla danego projektu nie zostanie podpisana pre-umowa?</p>	<p><u>Ad.1.</u> W opinii Ministerstwa Środowiska, w celu zachowania zasady n+2/n+3 na poziomie priorytetu konieczne jest jej zachowanie również na poziomie działania i poszczególnych projektów. Odstępstwa od tej zasady możliwe będą tylko w wyjątkowych przypadkach.</p> <p><u>Ad.2.</u> Zgodnie z powołanym punktem Wytucznych w zakresie jednolitego systemu zarządzania i monitoringu projektów indywidualnych zgodnych z art. 28 ust.1 pkt. 1 Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, wykaz projektów stanowi listę zamkniętą. Niemniej jednak z informacji przekazywanych przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego wynika, iż będzie możliwość wyboru dodatkowych projektów w procedurze konkursowej.</p> <p><u>Ad.3.</u> Ministerstwo Środowiska przeprowadziło weryfikację projektów znajdujących się na listach pod kątem ich zgodności z POIiŚ. Jeśli pomimo tego faktu w trakcie przygotowywania projektu okaże się, iż któryś z projektów nie może być finansowany w ramach POIiŚ, to zostanie on usunięty z Indykatorywnego wykazu. Przedmiotowa kwestia jest uregulowana w Wytucznych w zakresie jednolitego systemu zarządzania i monitoringu projektów indywidualnych zgodnych z art. 28 ust.1 pkt. 1 Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (pkt. 33- 35)</p> <p><u>Ad.4.</u> Wnioskodawcy przygotowują projekty na własną odpowiedzialność. Jeśli są one niezgodne z POIiŚ, to oczywiście nie mogą być w ramach tego programu finansowane. W takich przypadkach należy szukać innego źródła finansowania.</p> <p><u>Ad.5.</u> Indykatorywny wykaz indywidualnych projektów kluczowych, w tym dużych dla sektora środowiska przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 27 lutego 2007 r. został opracowany na podstawie: propozycji projektów zgłoszonych do dofinansowania z Funduszu Spójności w</p>

			<p>latach 2004-2006, propozycji projektów zidentyfikowanych przez planowane dla danego priorytetu Instytucje Wdrażające (NFOŚiGW, WFOŚiGW oraz KZGW), propozycji projektów zgłoszonych bezpośrednio przez potencjalnych beneficjentów oraz analizy potrzeb inwestycyjnych wynikających z dokumentów strategicznych dla danego sektora (np. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010 – zakłady termicznego unieszkodliwiania odpadów). <u>Na liście rezerwowej umieszczone zostały projekty, w przypadku których w momencie tworzenia wykazu było wiadomo, iż wymagają dostosowania w celu zapewnienia pełnej zgodności z PO LiŚ (projekty grupowe, projekty zawierające przeważającą część zadań związanych zaopatrzeniem w wodę).</u> W ramach konsultacji społecznych przedmiotowego wykazu zweryfikowane i zaktualizowane zostały informacje o projektach już umieszczonych na liście, w szczególności pod względem ich kwalifikowalności do wsparcia w ramach PO „Infrastruktura i Środowisko” oraz prowadzono nabór propozycji dodatkowych projektów. Zgodnie z procedurą ustaloną przez MRR, w ramach konsultacji społecznych propozycje dodatkowych projektów zgłaszane były drogą pisemną lub elektroniczną do MRR, a następnie przez MRR do MŚ lub bezpośrednio do MŚ. Propozycje nowych projektów do uwzględnienia w <i>Indykatywnym wykazie</i> mogły być zgłaszane w ramach konsultacji społecznych do dnia 23 kwietnia br. Po rozpatrzeniu zgłoszonych propozycji Ministerstwo Środowiska umieści w roboczej wersji <i>Indykatywnego wykazu</i> wszystkie zgłoszone przedsięwzięcia, które spełniają kryteria PO LiŚ i zgłosi je do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego jako propozycja do uwzględnienia w Indykatywnym Wykazie Projektów Kluczowych, w tym Dużych. Po zakończeniu procesu konsultacji <i>Indykatywny wykaz</i> zostanie ostatecznie zatwierdzony przez Radę Ministrów. Zamieszczenie projektu na liście NIE oznacza jego automatycznej akceptacji do dofinansowania. W celu uzyskania dofinansowania niezbędne będzie przedłożenie wymaganych dokumentów i spełnienie kryteriów oceny (formalnych, merytorycznych oraz gotowości). Po przygotowaniu wymaganej dokumentacji wszystkie projekty będą oceniane na podstawie kryteriów oceny uwzględniających kwestie stopnia przyczyniania się do wypełnienia celów danego priorytetu oraz gotowości do realizacji. Kolejność zatwierdzania projektów będzie uwarunkowana zadeklarowanym w wykazie harmonogramem ich realizacji oraz stopniem gotowości.</p> <p><u>Ad 6</u> <u>Projekty przekazane do Komisji Europejskiej w 2005 r. zostały zamieszczone w Indykatywnym wykazie indywidualnych projektów kluczowych, w tym dużych w celu zapewnienia możliwości ich finansowania w ramach PO „Infrastruktura i Środowisko”.</u> Z wnioskodawcami przedmiotowych projektów nie ma konieczności podpisywania pre-umów, gdyż pre-umowa dotyczy przygotowania projektu, a przedmiotowe projekty już są przygotowane i wymagają jedynie aktualizacji.</p> <p><u>Ad 7.</u></p>
--	--	--	---

			Pre-umowa zawiera pisemne zobowiązanie beneficjenta do prawidłowego i terminowego przygotowania projektu do realizacji. Gotowość projektu i terminowe wywiązywanie się ze zobowiązań zawartych w pre-umowie będzie determinowała kolejność akceptacji projektów i przyznawania dofinansowania.
14.	Urząd Miejski w Gdańsku	Jakie jest oficjalne stanowisko w kwestii przygotowania projektów zgodnie z procedurą „zaprojektuj i wybuduj”? Czy dopuszczają Państwo tego typu projekty, a jeśli tak – czy projekty zgłoszone w tej formule będą oceniane tak samo jak projekty budowlane?	W ramach Priorytetów I, II oraz III PO „Infrastruktura i Środowisko” istnieje możliwość przygotowywania projektów w trybie „projektuj - buduj”. Należy mieć jednak świadomość faktu, iż na etapie oceny wniosku o dofinansowanie preferowane będą projekty przygotowane do realizacji - posiadające m.in. pozwolenia na budowę. Przedsięwzięcie przygotowywane w trybie „projektuj - buduj” otrzyma w tej kategorii 0 punktów. Ocenie będzie także podlegał stopień przygotowania dokumentacji przetargowej - przedsięwzięcia przygotowywane wg złotego FIDICA powinny posiadać kompletną dokumentację przetargową.
15.	Gmina Szemud	Postulat preferencyjnego traktowania projektów małych gmin, szczególnie znajdujących się na obrzeżach dużych aglomeracji miejskich.	Zgodnie z zapisami przyjętego przez Radę Ministrów <i>Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”</i> w ramach osi priorytetowej I: Gospodarka wodno-ściekowa wspierane będą głównie przedsięwzięcia zmierzające do zapewnienia skutecznych i efektywnych systemów zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM. Działania inwestycyjne mające na celu dostosowanie aglomeracji do wymogów Dyrektywy Rady 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych powinny być podejmowane kompleksowo i obejmować wszystkie gminy w danej aglomeracji (bez pominięcia gmin znajdujących się na obrzeżach). Ponadto, w przypadku projektów, w których występuje tylko jeden beneficjent środków oraz projekt dotyczy kompleksowego rozwiązania problemów gospodarki wodno-ściekowej na danym terenie, możliwe jest włączenie do zakresu przedsięwzięcia również zadań realizowanych w aglomeracjach o RLM od 2 do 15 tys. Należy jednak przy tym zaznaczyć, iż dodatkowym wymogiem jest spełnienie wskaźnika koncentracji - 120 osób/km nowo wybudowanej sieci, gdyż budowa sieci kanalizacyjnej, która nie jest opłacalna ekonomicznie może doprowadzić do konieczności ustalenia opłat za ścieki na poziomie, który nie będzie akceptowalny społecznie. W przypadku nie spełniania kryteriów metodyki należy rozważyć możliwość innego sposobu rozwiązania problemów gospodarki ściekowej na danym terenie
16.	BWiK Wod. - Kan. Sp. z o.o. Biała Podlaska	Jakie będą podjęte działania przez MRR i MŚ, a także inne instytucje rządowe, aby w gospodarce odpadami nie powstawały konkurencyjne wobec siebie projekty i obiekty realizowane w ramach różnych programów np. POIiŚ, RPO, PO Rozwój	W ramach POIiŚ, z zakresu gospodarki odpadami będą mogły być realizowane inwestycje dotyczące instalacji i systemów obsługujących min. 150 tys. mieszkańców. Mniejsze inwestycje będą mogły być realizowane w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych. W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich przewiduje się realizację systemów

		Obszarów Wiejskich. Przykład: Na terenie działania regionalnego zakładu zagospodarowania odpadów powstaje małe składowisko odpadów. Poza tym nie są likwidowane już działające składowiska nie spełniające kryteriów i nie posiadające pozwoleń zintegrowanego.	selektywnej zbiórki odpadów i transportu odpadów na terenach wiejskich. Kwestia likwidacji składowisk odpadów nie spełniających kryteriów zostanie rozwiązana w ramach Ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach. W ramach programów operacyjnych nie będzie można realizować obiektów, które nie są uwzględnione w planie gospodarki odpadami.
17.	Urząd Miasta Kołobrzeg	Uwaga dotycząca projektu kluczowego, pozycja nr 56: Ochrona brzegów morskich w Kołobrzegu. Wnioskujemy o dopisanie do instytucji odpowiedzialnej za realizację gminy miasto Kołobrzeg i Urząd Morski w Słupsku (stosowna dokumentacja została przesłana do MRR). Wnioskujemy o przesunięcie naszego projektu z listy rezerwowej na listę podstawową ze względu na konieczność zapewnienia ochrony brzegów morskich na całej długości wybrzeża od Świnoujścia do Helu.	Kwestia do rozstrzygnięcia w porozumieniu z Ministerstwem Gospodarki Morskiej
18.	Warmińsko - Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie	W ramach osi priorytetowej III Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska na liście projektów podstawowych znajduje się projekt pt. „Kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław”. Głównym beneficjentem projektu jest RZGW w Gdańsku. Projekt obejmuje całe Żuławy, co oznacza że zostanie zrealizowany na terenie województwa pomorskiego oraz woj. warmińsko-mazurskiego, którego zabrakło w zapisie. Zwracam się z prośbą o dopisanie województwa warmińsko-mazurskiego.	Uwaga zostanie uwzględniona. W zweryfikowanej wersji Indykatoryjnego Wykazu Projektów Kluczowych, w tym Dużych w kolumnie „Województwo” wpisane jest: pomorskie i warmińsko-mazurskie.
19.	Urząd Marszałkowski Woj. Warmińsko - Mazurskiego	Uwaga dotyczy przesunięcia z listy rezerwowej na listę podstawową projektu „regulacja gospodarki wodno-ściekowej w gminach Regionu Wielkich Jezior Mazurskich”.	Projekt grupowy pn. <i>Regulacja gospodarki wodno - ściekowej w gminach regionu Wielkich Jezior Mazurskich</i> został podzielony na mniejsze projekty indywidualne obejmujące swym zakresem poszczególne aglomeracje. Aglomeracje powyżej 15.000 RLM będą mogły być realizowane w ramach POIiŚ.
20.	WFOŚiGW w Warszawie	Pomysł przeprowadzania konkursów na projekty w	Wprowadzenie możliwości dofinansowania projektów wybranych w drodze konkursowej

		osi I i II jest wątpliwy, ze względu na duże koszty wnioskodawców.	jest konieczne. W przeciwnym wypadku projekty, które obecnie nie mogą być wpisane na <i>Indykacyjny wykaz</i> , straciłyby możliwość ubiegania się o dofinansowanie ramach POIiŚ w latach 2007 - 2013. Ponadto istniałoby ryzyko utraty części alokacji w sytuacji, kiedy część projektów znajdujących się w <i>Indykacyjnym wykazie</i> nie zostałyby przygotowane.
21.	WFOŚiGW w Olsztynie	Regulacja gospodarki wodno-ściekowej w gminach Rejonu Wielkich Jezior Mazurskich jest problemem grupy gmin działających w ramach Rejonu Wielkich Jezior Mazurskich. Czy Fundacja będzie mogła być beneficjentem środków, a jeśli nie to czy istnieje konieczność wytypowania gminy wiodącej, podpisanie porozumień między gminami?	Projekt grupowy pn. <i>Regulacja gospodarki wodno - ściekowej w gminach regionu Wielkich Jezior Mazurskich</i> został podzielony na mniejsze projekty indywidualne obejmujące swym zakresem poszczególne aglomeracje. Aglomeracje powyżej 15.000 RLM będą mogły być realizowane w ramach POIiŚ. Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację projektów będą <u>władze poszczególnych gmin</u> lub działające na ich terenie <u>spółki komunalne</u> .
22.	Urząd Marszałkowski w Toruniu	1. W jaki sposób będzie przebiegała weryfikacja i analiza nowych propozycji projektowych zgłaszanych do listy w ramach konsultacji? 2. W sytuacji gdy nie dojdzie do podpisania umowy właściwej z beneficjentem, a zostały na przygotowanie projektów przeznaczone środki z pomocy technicznej, co się dzieje ze wsparciem zainwestowanym w dany projekt? Taka sytuacja powinna być uwzględniona w projekcie pre-umowy.	<u>Ad.1.</u> Propozycje projektów do wpisania na Indykacyjny wykaz są sprawdzane pod kątem ich zgodności z POIiŚ. MŚ zamieszcza w Indykacyjnym Wykazie wszystkie propozycje projektów, które zgodnie z przekazanymi danymi, na etapie wstępnej kwalifikacji spełniają kryteria określone w PO „ <i>Infrastruktura i Środowisko</i> ”. Zamieszczenie projektu na liście NIE oznacza jego automatycznej akceptacji do dofinansowania. W celu uzyskania dofinansowania niezbędne będzie przedłożenie wymaganych dokumentów i spełnienie kryteriów oceny (formalnych, merytorycznych oraz gotowości). Po przygotowaniu wymaganej dokumentacji wszystkie projekty będą oceniane na podstawie kryteriów oceny uwzględniających kwestie stopnia przyczyniania się do wypełnienia celów danego priorytetu oraz gotowości do realizacji. Kolejność zatwierdzania projektów będzie uwarunkowana zadeklarowanym w wykazie harmonogramem ich realizacji oraz stopniem gotowości <u>Ad.2.</u> Przygotowana dokumentacja będzie mogła być podstawą do ubiegania się o dofinansowanie z innych źródeł.
23.	Stowarzyszenie Gmin Nadobrzeńskich w Borku Wlkp.	1. Gdzie mogą aplikować wnioskodawcy z aglomeracji powyżej 15 tys. RLM spełniający kryteria Rozporządzenia ws. wyznaczenia aglomeracji, a nie spełniający kryteriów metodyki? 2. Biorąc pod uwagę poziom przygotowania, objęcie projektu pomocą techniczną, spełniając kryteria metodyki podjęto decyzję o podziale projektu. Zabiegamy o umieszczenie grupy I i II w wykazie projektów podstawowych. Czy mamy zabiegać dalej	<u>Ad 1.</u> W przypadku nie spełniania kryteriów metodyki należy przede wszystkim rozważyć możliwość innego sposobu rozwiązania problemów gospodarki ściekowej na danym terenie. Budowa sieci kanalizacyjnej, która nie jest opłacalna ekonomicznie może doprowadzić do konieczności ustalenia opłat za ścieki na poziomie, który nie będzie akceptowalny społecznie. <u>Ad 2.</u> Przedsięwzięcie pn. <i>Kompleksowe zagospodarowanie ścieków w zlewni rzeki Obry</i> zostało

		o miejsce w wykazie dużych projektów, czy też mamy zabiegać o odpowiednio dużą liczbę miejsc w wykazie kluczowych projektów?	podzielone na mniejsze projekty realizowane w poszczególnych gminach. Wyłoniono 12 aglomeracji w wartości RLM przekraczającej 15.000, wniosek o uwzględnienie w Indykатыwnym wykazie zgłosiło 8 projektów. Propozycje zostały rozpatrzone pozytywnie a projekty zostaną zgłoszone przez Ministerstwo Środowiska do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego jako propozycja do uwzględnienia w Indykатыwnym Wykazie Projektów Kluczowych, w tym Dużych.
24.	WFOŚiGW w Poznaniu	<p>1. Czy proponowany w ramach konsultacji wykaz projektów „lista indykatorywna” będzie otwarty dla potencjalnych (nowych) projektów nie uwzględnionych aktualnie na liście (po końcowej akceptacji RM)?</p> <p>2. Jakie są realne terminy podpisywania pre-umów z potencjalnymi beneficjentami oraz jaki jest przewidywany termin uzyskania decyzji KE dla projektów zakontraktowanych w lutym 2007 r. i przekazanych do KE?</p> <p>3. Jaki będzie okres kwalifikowalności dla projektów dużych oraz pozostałych projektów, również wybieranych w drodze konkursu?</p>	<p><u>Ad.1.</u> Zgodnie z <i>Wytycznymi w zakresie jednolitego systemu zarządzania i monitoringu projektów indywidualnych zgodnych z art. 28 ust.1 pkt. 1 Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju</i>, Indykatorywny wykaz projektów stanowi listę zamkniętą. Niemniej jednak będzie możliwość wyboru dodatkowych projektów w procedurze konkursowej.</p> <p><u>Ad.2.</u> Zgodnie z <i>Wytycznymi w zakresie jednolitego systemu zarządzania i monitoringu projektów indywidualnych zgodnych z art. 28 ust.1 pkt. 1 Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju</i>, pre-umowa z wnioskodawcą powinna zostać podpisana w terminie do 3 miesięcy od daty przyjęcia przez Radę Ministrów <u>ostatecznego</u> wykazu indywidualnych projektów kluczowych, w tym dużych. Podjęcie przez KE decyzji dla projektów zaktualizowanych i przekazanych dla KE w lutym br. będzie możliwe po zatwierdzeniu przez KE PO „Infrastruktura i Środowisko” i stworzeniu odpowiedniego systemu zarządzania i kontroli.</p> <p><u>Ad.3.</u> Okres kwalifikowalności wydatków w ramach PO „Infrastruktura i Środowisko” rozpoczął się 1.01.2007 r. (z wyjątkiem projektów objętych pomocą publiczną) i będzie trwał do 31.12.2015. r Niemniej jednak z uwagi na konieczność zachowania zasady n+2(3) na poziomie priorytetu, dla poszczególnych projektów końcowa data kwalifikowalności będzie najprawdopodobniej ustalana indywidualnie w decyzji na podstawie przedłożonego harmonogramu realizacji projektu.</p>
25.	Centrum Techniki Okrętowej SA - Gdańsk	Zgłoszenie nowego projektu pt. „Zintegrowany system monitorowania skażeń i zagrożeń środowiska” na listę indykatorywną w III osi priorytetowej – Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska.	Centrum Techniki Okrętowej SA Gdańsk nie może być beneficjentem Osi priorytetowej III, Działania 3.3 Monitoring środowiska, gdyż jest spółką akcyjną. Beneficjentami Działania 3.3 będą: regionalne zarządy gospodarki wodnej, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska, PGL Lasy Państwowe oraz jego jednostki organizacyjne.
26.	Urząd Marszałkowski Woj. Opolskiego	W przypadku gdy ze względów formalnych projekt musi zostać podzielony na mniejsze i po podziale projekty mniejsze będą spełniać warunki formalne by znaleźć się na liście indykatorywnych projektów.	W przypadku podziału dużego projektu grupowego na mniejsze projekty dla poszczególnych aglomeracji, które spełniają wymogi POIiŚ, mogą one zostać umieszczone w Indykatorywnym wykazie.

		Czy automatycznie te mniejsze projekty zajmą miejsce projektu pierwotnego? Czy mają szansę znaleźć się na liście podstawowej?	
27.	Urząd Miasta Dąbrowa Górnicza	<p>1. Przewidywany termin składania wniosków o dofinansowanie inwestycji dla projektów ujętych w wykazie indykatywnym do realizacji w latach 2010-2013?</p> <p>2. Czy wraz z wnioskiem o dofinansowanie inwestycji ujętej w indykatywnym wykazie konieczne jest posiadanie wszystkich pozwoleń na budowę na całość inwestycji, mając na uwadze czasy realizacji i możliwości różnych uzasadnionych zmian?</p> <p>3. Zmiana wartości całkowitej inwestycji z powodów: przeszacowanie wartości spowodowane upływem czasu (szacunkowa wartość to lata 2004-2005, realizacja 2010), wzrost kosztów pracy/emigracja, duża ilość inwestycji, EURO 2012, niedoszacowanie wartości całkowitej inwestycji). Co się stanie jeśli wartość inwestycyjna wzrośnie?</p> <p>4. Forma organizacyjno-prawna użytkownika, który będzie zarządzał i realizował usługi poprzez sieci i urządzenia powstałe w wyniku realizacji projektu.</p> <p>5. Jak będzie traktowany podatek VAT jako znacząca pozycja kosztów (koszt kwalifikowany lub niekwalifikowany).</p>	<p><u>Ad.1.</u> Wnioski o dofinansowanie wraz z kompletem załączników będzie można składać po zakończeniu procesu negocjacji POIiŚ z Komisją Europejską oraz po zaakceptowaniu przez Komitet Monitorujący kryteriów oceny, co prawdopodobnie nastąpi w IV kwartale br.</p> <p><u>Ad.2.</u> Wraz z wnioskiem o dofinansowanie inwestycji należy przedłożyć pozwolenia na budowę oraz decyzje administracyjne dotyczące przynajmniej 40% wartości wszystkich zadań zaplanowanych w ramach projektu oraz dokumentację przetargową również na co najmniej 40% zadań (wartościowo).</p> <p><u>Ad.3.</u> Dane dotyczące szacunkowych kosztów inwestycji, znajdujące się w Indykатыwnym wykazie, nie mają charakteru ostatecznego i ze względu na rosnące koszty pracy, materiałów budowlanych itp. mogą ulec zmianie. Jeśli jednak już po otrzymaniu decyzji o dofinansowaniu okaże się, iż koszty projektu są niedoszacowane, to brakującą kwotę będzie musiał pokryć beneficjent ze środków własnych.</p> <p><u>Ad.4.</u> Formy organizacyjno-prawne podmiotów, które będą mogły być beneficjentami środków finansowych zostały określone w Szczegółowym opisie priorytetów POIiŚ. W przypadku priorytetu I - gospodarka wodno - ściekowa mogą nimi być: jednostki samorządu terytorialnego i ich związki oraz podmioty świadczące usługi wodno - ściekowe w ramach realizacji obowiązków własnych gmin.</p> <p><u>Ad.5.</u> Jeżeli podmiot odpowiedzialny za zarządzanie projektem ma możliwość odzyskania podatku VAT to będzie on traktowany jako wydatek niekwalifikowany i odwrotnie - w przypadku braku możliwości odzyskania VAT - będzie on wydatkiem kwalifikowanym.</p>
28.	Gmina Głuchołazy	Gmina Głuchołazy złożyła projekt „Rozwój i modernizacja gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Głuchołazy”. Wartość zadania została oszacowana na 24 mln euro. Jak będzie oceniany projekt, który przekroczy wartość 25 mln euro? Czy jest to wartość brzegowa dla projektów tzw.	Decyzję o dofinansowaniu projektów o wartości powyżej 25 mln euro będzie podejmowała Komisja Europejska.

		„dużych”?	
29.	Urząd Miasta Zielona Góra	1. Od kiedy będą kwalifikowane wydatki projektów kluczowych? Rozporządzenia dają możliwość kwalifikowalności od 1.01.2007 r., czy w praktyce możliwe będzie rozpoczęcie projektu przed podpisaniem umowy o dofinansowanie? 2. Czy kolejność umieszczenia projektów na liście rezerwowej będzie miała wpływ na ich umieszczenie na liście podstawowej w miejsce wypadających projektów?	<u>Ad. 1.</u> Wydatki poniesione po dacie 1.01.2007 r. będą kwalifikowane w ramach POIiŚ, pod warunkiem otrzymania decyzji o dofinansowaniu i ich wcześniejszego poniesienia zgodnie z zasadami ustalonymi dla projektów finansowanych w ramach PO IiŚ. W związku z powyższym istnieje możliwość rozpoczęcia projektu przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, na własne ryzyko wnioskodawcy. <u>Ad. 2.</u> Kolejność umieszczenia projektów na liście rezerwowej nie ma znaczenia w kontekście ich ewentualnego umieszczenia na liście podstawowej. Kryterium decydującym będzie stopień przygotowania projektu.
30.	MPGO „Master” Sp. z o.o. Tychy	Wniosek o uwzględnienie w <i>Indykatywnym wykazie</i> przedsięwzięcia pn. „Budowa instalacji biologicznego unieszkodliwiania odpadów w Tychach.	Przedsięwzięcie pn. „Budowa instalacji biologicznego unieszkodliwiania odpadów w Tychach” zostanie zgłoszone przez Ministerstwo Środowiska do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego jako propozycja do uwzględnienia w Indykatywnym Wykazie Projektów Kluczowych, w tym Dużych
31.	Marszałek Województwa Lubuskiego	Wniosek o uwzględnienie w <i>Indykatywnym wykazie</i> przedsięwzięcia pn. Gospodarka ściekowa na terenie Zielonej Góry - etap II oraz wycofanie z wykazu projektu pn. <i>Instalacja do termicznego przekształcania odpadów w woj. lubuskim.</i>	Wniosek pn. <i>Gospodarka ściekowa na terenie Zielonej Góry - etap II</i> został uwzględniony w roboczej wersji <i>Indykatywnego wykazu</i> i zostanie zgłoszony przez Ministerstwo Środowiska do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego jako propozycja do uwzględnienia w Indykatywnym Wykazie Projektów Kluczowych, w tym Dużych. Projekt <i>Instalacja do termicznego przekształcania odpadów w woj. lubuskim</i> zostanie wycofany z <i>Indykatywnego wykazu</i>
32.	Urząd Miejski w Konstantynowie Łódzkim	Wniosek o umieszczenie przedsięwzięcia pn. <i>Uporządkowanie gospodarki wodno - ściekowej miasta Konstantynowa Łódzkiego - faza II</i> w <i>Indykatywnym wykazie</i> .	Przedmiotowy projekt został uwzględniony w roboczej wersji <i>Indykatywnego wykazu</i> i zostanie zgłoszony przez Ministerstwo Środowiska do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego jako propozycja do uwzględnienia w Indykatywnym Wykazie Projektów Kluczowych, w tym Dużych.
33.	MPWiK we Włocławku	Wniosek w zmianę szacowanych kosztów projektu pn. <i>Gospodarka wodno - ściekowa w aglomeracji Włocławek.</i>	W roboczej wersji <i>Indykatywnego wykazu</i> projekt pn. <i>Gospodarka wodno - ściekowa w aglomeracji Włocławek</i> ma wartość 24,97 mln euro (zgodnie z wnioskiem MPWiK we Włocławku). Przedmiotowa zmiana zostanie zgłoszona przez Ministerstwo Środowiska do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego.

